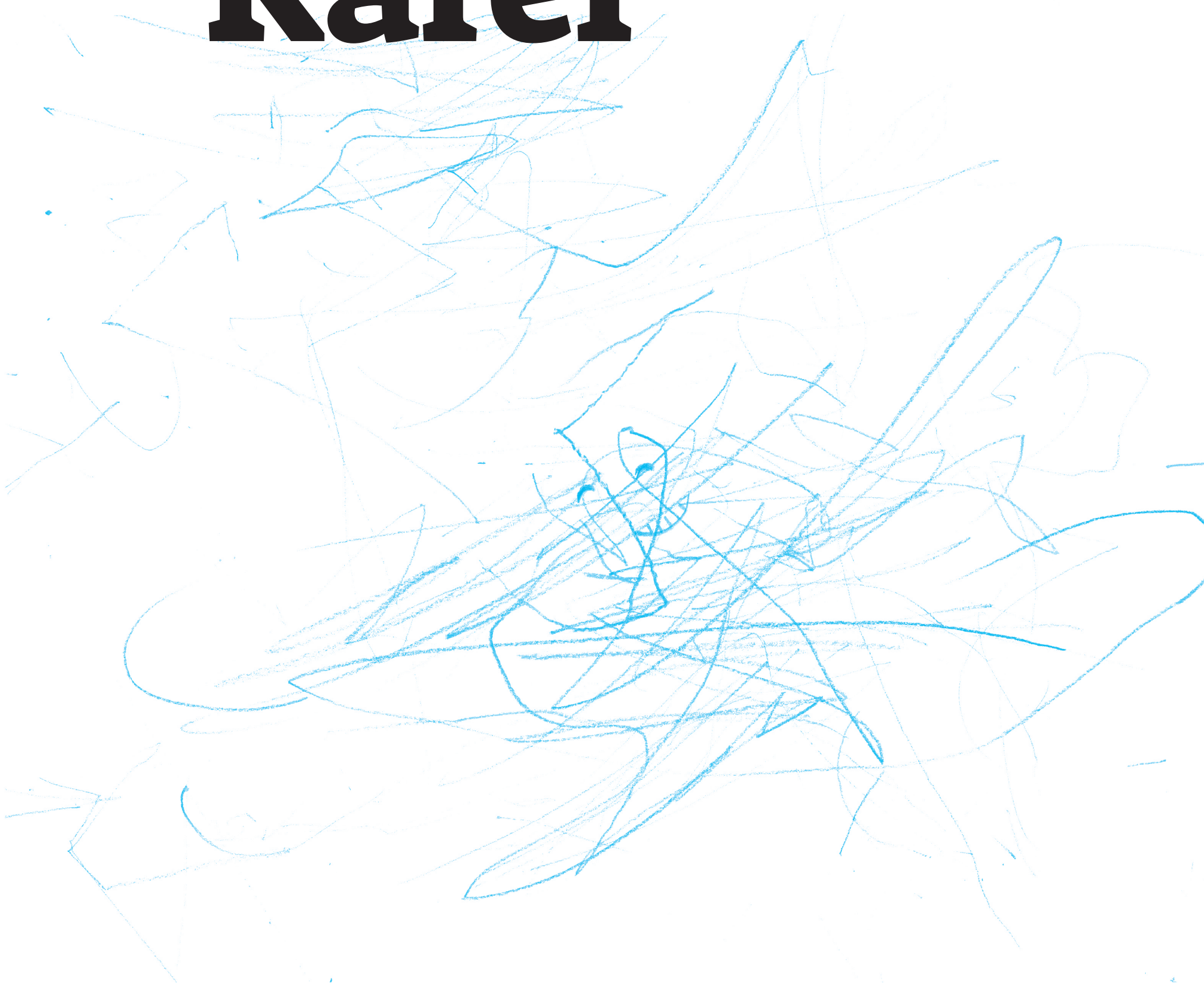


Karel



04 | hovory: **Jiří Ryvola, Všichni máte pravdu**

05 | podporujeme: **Deutschklub**

07 | podporujeme: **Food not Bombs, Otevřená učebnice**

11 | dokumentujeme: **OLGA**

Milý čtenáři,
netuším, jak tomu bude ve chvíli, až budete číst tyto řádky, ale teď máme stále lockdown, knihovna je pro veřejnost zavřená a my – podobně jako jiné veřejné kulturní instituce – se s vámi snažíme komunikovat jinak: virtuálně. Na YouTube jsme zřídili náš vlastní kanál, kde najdete informace o výstavách v knihovně, o našem projektu Po stopách knižních skřítků a kde můžete shlédnout původní autorskou pohádku Jak v knihovně sněhužilo. Najdete zde také Ateliér za knihami, kde každý měsíc objevíte novinku pro ty z vás, kteří mají šikovné ruce a rádi s dětmi tvoří nové věci.

Pokud využíváte podcastové aplikace, můžete si na Spotify poslechnout naši četbu na pokračování, kterou podle knihy Lenky Thimové Legenda o modré trávě namluvila Katka Minková.

Pro ty z vás, kteří se zajímají (nejen) o historii, jsme připravili online setkání s Martinem Mejstříkem. K této události – ostatně jako i k dalším – se vracíme ještě na jiném místě v těchto novinách. Já sám si nejvíce cením projektu virtuální galerie OLGA, který pro vás ve spolupráci s Alešem Podivínským připravuje naše výtvarnice Helenka Hošková. Na této stránce najdete nejen mapu všech výstavních prostor v naší knihovně, ale i prezentaci jednotlivých děl, včetně videoprohlídky, rozhovorů a profilů hostujících umělců.

Epidemie covidu-19 nás učí žít v jiném světě, který se pomalu stává naší realitou. Přinese nám to více dobrého nebo zlého? Netuším. Snažím se být optimistou, z jednoho prostého důvodu: rezignace je to nejhorší, co by nás všechny mohlo potkat. Možná svět, do kterého se vrátíme, bude jiný, než ten, který jsme před časem opustili. Jiný, to ano. Ale neměl by přestat být lidský.

Těším se na setkání s vámi v otevřené knihovně.

Karel Tománek

Noviny Karel Hynek Mácha 1/2021

vydává Příspěvková organizace
Knihovna Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích
Mírové nám. 26
412 01 Litoměřice
@: info@knihovnalitomerice.cz
☎: 416 732 453
www.knihovnalitomerice.cz

Editorka: Kateřina Minková
Redakce: Helena Hošková,
Kateřina Minková, Aleš Podivínský,
Karel Tománek
Grafická úprava: Helena Hošková
Foto: archiv knihovny

Tisk Jiří Bartoš – SLON, spol. s r. o.
Ústí nad Labem
ISSN 1803-7313
Evidenční číslo Ministerstva
kultury ČR E 18798



Z balkonu se snesl skřítek

Od začátku loňského listopadu se na našem YouTube kanálu děti seznamovaly s knihou Evy Dolejšové Štíbrové Tajemství jedné knihovny a plnily zábavné úkoly v soutěži Po stopách knižních skřítků. Originální postavičku nám poslala nejmladší čtenářka Malvínka, do jejíž náruče se v slunečném lednovém dni z balkonu knihovny snesl její vlastní skřítek Kuťung. Vyrobita ho pro ni výtvarnice Helena Hošková. Spolu s textilním skřítkem holčička získala i další ceny: výše zmíněnou knihu a členství v knihovně. Věříme, že se jí u nás, až zase znovu otevřeme, bude líbit.

km



*Celým číslem vás provázejí obrázky
a texty od dětských čtenářů.
Na přední straně je Kuťung, knižní skřítek.
Autorka: Malvínka Kramplová, 1 rok.*

Knihovny v příštím desetiletí

Nová koncepce rozvoje knihoven pro příští dekádu už je schválená vládou. Co to znamená pro knihovny, knihovníky a čtenáře? A jsou knížky ohrožený druh? To je téma, které se v různých obměnách v médiích vyskytuje stále častěji. Obavy o osud knih jako takových jsou ale, zdá se, poněkud zbytečné. Každým rokem nakladatelství přinesou do oběhu větší a větší množství titulů a lidé utratí za knihy mnohem více peněz, než kdy dříve. To znamená, že i fyzický fond knihoven se podle aktuálního zájmu čtenářů rozrůstá a obměňuje. V litoměřické knihovně tomu není jinak. Zároveň s rozvojem knižního fondu je ale třeba pečovat i o rozšiřování nabídky dalších digitálních služeb a v neposlední řadě klást důraz na kulturní, vzdělávací a komunitní funkce knihovny. Nová koncepce proto staví na třech základních pilířích, podle nichž se knihovny budou profilovat jako opora občanské společnosti, jako instituce podporující vzdělanost i jako ochránci kulturního bohatství.

Přirozená centra komunit

Knihovny jsou již historicky místem k setkávání a debatování, jsou vystavěny na principech demokracie. Propojují návštěvníky napříč sociálním spektrem, vytvářejí prostor pro mezigenerační setkávání, nabízejí podporu hendikepovaným. První pilíř tedy počítá s knihovnou jako s přirozeným centrem občanského a komunitního života v obci.

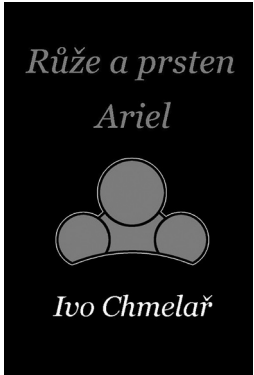
Instituce podporující vzdělanost

V knihovnách lidé mohou prohlubovat své kompetence, vzdělávat se a získávat nové dovednosti. Naše knihovna např. spolupracuje s místním gymnáziem při přípravě besed na téma moderní historie ČR. Proběhla beseda s Martinem Mejstříkem na téma Vítězný únor 1948, fakta a fikce. Zajišťujeme také kurzy počítačové gramotnosti pro starší občany.

Správa kulturního bohatství

Součástí třetího pilíře je kromě uchovávání a zpřístupňování fondů, fyzických i digitalizovaných, také inspirování ke vzniku zcela nových autorských děl. Litoměřická knihovna se se svými kluby tvůrčího psaní pro středoškoláky i seniory a celostátní soutěží Máchovou stopou dostala do příkladů tzv. dobré praxe a ukázky jejích aktivit byly zařazeny do publikace Od knihoven pro knihovny, kterou k nově schválené koncepci vydala Městská knihovna v Praze. V letošním roce vychází kniha Chuť prázdna Barbory Adamcové, a také rádi představujeme knihu Růže a prsten z pera Iva Chmelaře, oba autoři jsou členy našich klubů.

km
info: koncepce.knihovna.cz



Oživení Městské knihovny Budyně nad Ohří

Městská knihovna Budyně nad Ohří prochází od srpna loňského roku velkými změnami. Vše začalo mým nástupem na pozici knihovnice s úkolem od metodického oddělení Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích uspořádat a zredukovat knižní fond a pokusit se tuto knihovnu po předchozím dlouhodobém uzavření znovu nastartovat. Po úspěšném rozhovoru s panem starostou Ing. Petrem Medáčkem, CSc. MBA a předložením plánu potřebných změn v knihovně začala reorganizace knihovny a to za plného provozu.

Začali jsme vyprázdněním všech regálů a tříděním knih. Některé byly vybrány k odpisu, zbylé byly ponechány v knihovně. Pro představu: knižní fond po mém příchodu činil cca 19 000 knižních titulů, nyní čítá na 9 500 titulů. Přibližně 900 titulů se použilo na výpůjčky, aby byl zachován alespoň provizorní chod knihovny a čtenáři nebyli nijak omezeni.

Po roztřídění jsme všechny tituly označili piktogramy se žánrem knihy pro ulehčení výběru. Tato práce byla časově náročná, tudíž byli do knihovny přidělení tři brigádníci na tři týdny, aby došlo co nejdříve k znovuoobnovení kvalitního provozu knihovny. Již za 14 dní byly všechny knihy řádně označené a uložené v regálech a knihovna mohla být oficiálně otevřena.

Mezi tříděním knih, označováním a úklidem, musely být některé knihy přebaleny nebo se opravovaly chybné kódy, z důvodu přechodu na nový knižní systém KOHA, který ukázal chyby i několik let staré.

Přelom podzimu a zimy byl pro všechny náročný. Z důvodu epidemiologické situace musely být knihovny uzavřeny, proto se začaly tvořit a zdokonalovat nové webové stránky a byl založen účet na facebooku, kde byli čtenáři informováni o provozu knihovny a možnosti výpůjček. Dále pak byli čtenáři i potencionální čtenáři informováni o knihovně a knižních novinkách z místní Kabelové televize - Budyně nad Ohří, kam byly informace zasílány ve formě prezentací. Nově jsme začali výpůjčky rozvážet až domů nebo se knihy půjčovaly přes výdejní okénko. Nakonec se na přání starších aktivních čtenářů vytvořila možnost bezkontaktní výpůjčky.

3. prosince proběhl první oficiální výměnný soubor knih z Knihovny K. H. M. v Litoměřicích. Tyto soubory jsou ponechány v knihovně po dobu třech měsíců, pak se mění za jiné tituly.

Na závěr tohoto článku nemohu ještě sdělit, zda změny, které proběhly a dále probíhají, měly úspěch, jelikož situace je stále nejistá a čtenáři neměli možnost strávit v knihovně dostatek času. Zda se to povedlo, ukáže teprve čas. Přeji si, aby co nejdříve skončila tato situace a knihovny se mohly vrátit do normálního provozu a já mohla pozvat jak stávající čtenáře, tak nové zájemce do naší městské knihovny a ukázat jim novinky a změny.

S pozdravem a s pozvánkou do Městské knihovny Budyně nad Ohří

Jaroslava Hujová

Pod Havlovým dohledem

Deváté výročí úmrtí Václava Havla uctila Knihovna Karla Hynka Máchy světelnou expozicí dramatikových podobizen, které vytvořil indonéský umělec Kokok Suratmoko.

Tichá vzpomínka na dramatika, bývalého disidenta a prvního polistopadového prezidenta.

„Dnešní 18. prosinec je pro mne dnem, který patří vzpomínce na odkaz prvního českého prezidenta Václava Havla. Každý rok společně s Alexandrem Vondrou, Nadačním fondem Kalich a mnohými z vás zapalujeme v podvečer svíčky v parku Václava Havla u prezidentovy busty, kterou jsme před lety společně s paní Dagmar Havlovou Veškrnovou odhalili. Letos je situace jiná. Učiníme tak každý zvlášť. Odkaz Václava Havla je totiž stále aktuální. Hodnoty demokracie je třeba nadále bránit. Myslím i na lid v Bělorusku. Velmi mě potěšil krok pracovníků Knihovny Karla Hynka Máchy v Litoměřicích. Přišli s nádherným nápadem. Balkon knihovny na Mírovém náměstí totiž ozdobila světelná expozice s Havlovými podobiznami. Krásný nápad, děkuji za něj.“

Ladislav Chlupáč, starosta Litoměřic



Všichni máte pravdu Jiří Ryvola vypravuje

V podstatě kreslení, malování a jakákoliv takováhle tvorba, které se noblesně říká umělecká, tak souvisí se životem. S tím, co jste zač, v jakém prostředí jste se narodil, co vás ovlivňovalo, jaké zážitky, protože život, to je soustava zážitků. U spousty kumštýřů nacházím určitá podobenství. Třeba u Františka Tichého, který pocházel ze stejné chudých poměrů jako já. Za války jsme sbírali zbylé klasy na poli a maminka je pak ve mlejně vyměnila za pytlík mouky. Na kamnech stála konvice melty a tu jsme celé dny pili. Ve škole jsem měl samé jedničky a ani jsem se nemusel doma učit. O přestávce jsem dělal některým dětem úkoly a dostával za ně jejich bohatou lukrativní svačinu. Frantovi z hájovny, který měl chleby se sádlem a škvarlama a nebo s uzeným.

Ke kreslení jsem přišel jako dítě. Největší inspirací pro mě byli Mikoláš Aleš a Adolf

... na měštance učil profesor Pučelík, který si mě vzal k sobě. Chodil jsem k němu do kabinetu, kde maloval nahatý holky...

Kašpar, který ilustroval celého Jiráska a taky Babičku. Můj otec kreslení nebral vážně, přestože jeho bratr si za války kreslením přivydělával. Byl vrchním v restauraci, a když přijeli bohatší zákazníci, tak jim třeba nakreslil portréty dětí. Naštěstí na měštance učil profesor Pučelík, který si mě vzal k sobě. Chodil jsem k němu do kabinetu, kde maloval nahatý holky, a já jsem mu tam uklízel. On mně občas zadal nějaké tematické výkresy a poslal je pak do soutěže, které vyhlašovalo ministerstvo školství. Že jsem vyhrál jsem poznal, když mi domů přišla krabice, v které byl třeba svetr, atlas, nějaký učebnice, kopací míč, čokolády. Byl to pro mě zážitek, protože tam často byly i skicáky na kreslení. Vlastně mi u kolébky stály tři sudičky. První byla světová válka na jejímž začátku jsem se narodil. Druhá byla vrozená nemoc, kvůli které jsem do tří let strávil hodně nepříjemného času v berounském špitále, a od čtyřech let jsem každý rok, až do svých čtrnácti let, musel absolvovat velmi těžkou operaci v Praze na klinice a ležet v nemocnici měsíc nebo dva. Tam jsem hodně kreslil. Měl jsem na to prostor i čas. Ta třetí sudička mi dala sílu s tímle vším bojovat.

Na gymnázium, kde jsem studoval s výrazně horšími známkami než doposud, přešel i profesor Pučelík, a tak jsem dál chodil k němu do ateliéru. To už jsem měl představu, že bych se chtěl malování věnovat vážnějš. Vlastně jsem v té době jen kreslil. Maloval jen párkrát vodovkama. Měl jsem vyhlídnuté dvě školy. Jednu technickou v Brně, která patřila armádě. Lákali nás na všelijaké bonusy, jako oblečení a tak. Druhá byl pedák, kde měli obor matematika, rýsování, kreslení. A mně matika šla, s tou jsem problém neměl. Jen z ruštiny jsem měl permanentně čtyřku, o kterou jsem tvrdě celé gymnázium musel bojovat. A pak se to všechno zvirtlo, protože můj táta dal přes hubu předsedovi partaje. Oni ho do něčeho tlačili a vyhrožovali mu, že za měsíc mu maturuje syn. Táta, cholerik, je tam proplesk. Dostal jsem dopis, že nemůžu být na školu přijatý a že mi přejí vhodné uplatnění v dolech, hutích a zemědělství. Máma mu to nikdy nezapomněla a nikdy nepochopila, že já jsem byl na něj hrdej.

Nakonec jsem dálkově studoval vysokou školu, železniční stavby. To bylo jediné,

co mi povolili. Z té mě vyhodili v osmém semestru v šedesátém devátém, když jsem veřejně přirovnal v Průboji vstup vojsk Varšavské smlouvy k přepadení gestapem na začátku druhé světové války. Do strany jsem nikdy nevstoupil. Ani když mi nabízeli práci náčelníka traťové distance a vstup do komunistické strany byl podmínkou. Jinak jsem všechno dělal na plné pecky. K čemu jsem se nachomýtl, to jsem dělal, jak jsem nejlépe uměl. Trénoval jsem ženský basket ve Všetatech. V Ústí jsem deset let vedl národní ligu ženského basketbalu. Jezdil jsem víc jak třicet let na dětské tábory do Tater, k Děčínskému sněžníku a do Orlických hor. To mě nesmírně bavilo. Rád bych býval učil a pracoval s mladými. Ale byl jsem asi náročněj. Vedoucí říkali: „Bylo by to tu vynikající, kdyby tady nebyly děti a Ryvola.“ „Když chceš jet na dovolenou, tak jeď do Bulharska, tady seš proto, aby ses věnoval dětem.“ Postupně jsem si vypěstoval z těch dětí nové vedoucí. Vznikla výborná parta, která se čas od času schází dodnes.

V šedesátých letech byla móda poloprofesionálních divadelních souborů, tzv. soutěže STM. Byl jsem členem PAF (Pět agitačních forem) v Ústí nad Labem, kopírovali jsme Semafor. Ze Všetat, kde jsem bydlel, bylo kousek do Prahy a já vymetal divadélka Na Zábradlí, Semafor apod., kde jsme hledali inspiraci. Pokračoval jsem také v kreslení a malování, docházel jsem soukromě k Danu Richterovi. On byl výbornej na barvu a dělal hodně Středohoří. Svým způsobem navázal na Filu. Osobně se s ním znal a jezdil za ním. Fila je pro mě dodneška velmi zajímavý člověk. To bylo v době, kdy jsem si už o sobě myslel, že už umím kreslit, že jsem kreslíř. Dan mě postavil na zem a přivedl k pokoře. Bylo to pět let tvrdý dřiny. Přes Dana Richtera jsem se pak dostal k mnoha zajímavým lidem. Zamiloval jsem si impresionisty a první, kterého jsem obdivoval byl Van Gogh. Libily se mi ty jásavé barvy a vlastně jsem měl stejný tvůrčí vývoj jako on. Van Gogh nejprve hodně kreslil a pak teprve začal ty své kresby vybarvovat a přešel k malování barvami. To byla i moje cesta. Dlouho jsem jen kreslil

... Vymetli jsme každou výstavu, co to šlo. Spali jsme čtyři hodiny. Byli jsme zkrátka mladý. Navštívili jsme všechny památky v Římě, Benátky, Pompeje, San Marino atd. To jsou věci, který na vás působí emočně...

a až pak jsem přešel k barvám a poznával další a další malíře.

Stál jsem u zrodu vzniku Výtvarné lidové konzervatoře v rámci Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem a měl jsem to štěstí, že jsem ji absolvoval. V posledním semestru nás měl profesor Minařík. A to byl fantastický chlap. On nás měl na malbu a on s náma nic nenamaloval, ani nám nedával úkoly, ale vymet s náma kdejakou výstavu. A nutil nás, aby jsme si to prohlídli a pak jsme šli do hospody a tam jsme si o tom tři čtyři hodiny povídali. Co nás ovlivnilo, co bylo silný. Tam jsem začal chápat mnoho věcí.

V roce 1990 jsem začal jezdit do Francie, která mi učarovala. Před tím jsem cestoval jen do Bulharska a při krátkém uvolnění v roce 67 až 68 do Itálie. Pracoval jsem na železnici, tak jsem využil možnosti a jel lehátkovým vozem a projeli jsme s ním celou Itálii. Ušetřili jsme tím za hotely. To jsem byl i v Sixtinské kapli a dokonce jsme v chrámu sv. Petra viděli kázání papeže, který měl i projev k českému národu. Byla to obrovská emoce a zážitek. Vymetli jsme každou výstavu, co to šlo. Spali jsme čtyři hodiny. Byli jsme zkrátka mladý. Navštívili jsme všechny památky v Římě, Benátky, Pompeje, San Marino atd. To jsou věci, který na vás působí emočně. Pak o tom začnete přemýšlet, pak si někde o tom něco přečtete.

Ve Francii jsem byl víc jak devětkrát. Většinou v Paříži. Prohlédl jsem si tam všechny galerie. Jedna z nejkrásnějších byla galerie impresionistů na starém nádraží Musée d'Orsay. Navštívil jsem jí pokaždé, když jsem do Paříže přijel. Visel tam obraz od Maneta – Snídaně v trávě a Picasso na to téma maloval různé variace. To bylo něco inspirativního. Já jsem nikdy nebyl třeba v Louvru. Nejsem blázen, abych stál půl dne frontu na Monu Lisu.

Jednou jsem v téhle galerii byl s přáteli a ukazoval jsem jim všechna skrytá zákoutí. Měli jsme i francouzskou průvodkyni, důchodkyni, která si zřejmě přivydělávala, a já jsem ji z vděčnosti věnoval nějaké svoje kresbičky. Až po letech jsem zjistil, že to byla ředitelka té galerie. Já když jsem si představil, že takovej nějakej šmudla, moula z Čech, tam pani ředitelce takový světový galerie dává nějaký kresbičky, tak to bylo komické. Ale ona to brala jinak, jí se to líbilo a potěšilo ji to.

Paříž a Francie na mě měla obrovský vliv. Jezdil jsem do Provence, do Bretaně na tři týdny na měsíc kreslit a malovat. Pronajali jsme si nějaký domek na týden a na další zase o sto kilometrů dál. To prostředí jsem nosil v srdci a v hlavě, a tak jsem obrazy na místě rozmaloval a doma jsem je pak dokázal po paměti dodělat. Vrcholem pro mě bylo, že jsem měl výstavu v Paříži na Montparnasse v roce 2002.

Já třeba maluju obraz deset nebo i patnáct let a nevím jak dál. Některej vezmete jedním vrzem a některej trvá, protože máte představu, co tam chcete, začnete to malovat a on vás ten obraz vede někam jinam. Nikdy jsem netoužil být v malování slavný, pro mě cíl byl zpracovat to téma, ten motiv podle toho, jakou jsem měl představu. To pro mě bylo to hlavní. Proto mám rád třeba Švabinského, který byl mistr nad mistry, ale měl v sobě velkou pokoru. To je důležitý. Když se ho zeptali: „Mistře, jak tvoříte?“, odpověděl jim: „Tvoří Pán Bůh a Rabas. Já kreslím a maluju, já dělám, co umím, stejně jako truhlář, když vyrábí stoličku nebo židli.“

Maluju realistické obrazy, tak aby byly srozumitelný, ale mám rád, když nejsou úplně popisný. Do obrazu se snažím vnést humor, ale ne vnucený, spíš, když si tam našel cestu sám. Mám rád, když je v obraze příběh. Každý na mém obraze může vidět něco jiného, a když mi říkají, abych je rozsoudil, co je správně, co na mém obraze vidí, říkám, všichni máte pravdu.

ap, km



foto: Aleš Podivínský

Pro Deutschklub nouzový stav neplatí

Dobrá zpráva na začátek, díky pilnému online „šprechtění“ a také díky mimořádným příspěvkům dalších dárců dosáhla sbírka PRO DOBROU VĚC na konci února 7 200 Kč. A to jsme odstartovali Deutschklub se zpožděním.

V tomto roce Deutschklub vstoupil už do pátého roku činnosti. Nezastavila nás ani pandemie. V současné složité době se setkáváme pouze online včetně našich nejstarších účastníků (od 75 let výše). V prvním pololetí směřuje charitativní sbírka na podporu Azylového domu pro matky s dětmi. Podpoříme obnovu zahrady ve vnitrobloku, která je využívána klienty i pracovníky pro její bezpečné prostředí. Herní prvky však dosluhují. Obnovená zahrada bude sloužit nejen dětem a matkám, které se budou moci o zahradu starat a učit se nové dovednosti.

V uplynulých letech jsme podpořili Hospic, Diakonii, Naději, Centrum náhradní péče, České hnutí speciálních olympiád a další charitativní projekty v našem regionu částkou převyšující 120 000 Kč.

Co je Deutschklub?

Spolek přátel německého jazyka, které spojuje radost z konverzace v němčině, stejně jako vůle pomáhat tam, kde je to potřeba.

- Koná se pravidelně každou středu.
- 60 minut konverzace v německém jazyce na různá témata.
- Každý mluví, jak nejlépe umí. Podstatné je se rozmluvit.

Účastnický poplatek 100 Kč směřuje na podporu zvoleného charitativního projektu. Lektorka vede Deutschklub bez nároku na honorář.

Auf Wiedersehen im Deutschklub!
ing. Hana Pavlišťová

Co o klubu říkají jeho účastníci:

Eva

Deutschklub se pro mne stal další možností, jak příjemně a smysluplně trávit volný čas. Obohatil mě o nová a krásná přátelství s lidmi, kteří mají podobné smýšlení jako já: mají chuť se vzdělávat v jazyce, není jim lhostejné jejich okolí a považují za samozřejmost podporovat dobré věci jednoduše, přímo, bez zbytečné administrativy a vedlejších nákladů.

Katka

Pro mě je Deutschklub možnost mluvit německy a nedovolit mozku zakrtnět. Líbí se mi, že se nemusím stresovat, když si nemůžu na něco vzpomenout, a k tomu se každou hodinu naučím něco nového. Kromě toho, z čistě lidského hlediska, se tam schází samí skvělí lidé s velkým srdcem a jsem moc ráda, že mohu být toho všeho součástí.

Ruth

Deutschklub je pro mne: Setkání s novými a milými lidmi, trénování mého mozku (na mne si Alzheimer nepřijde), překonávání mé pohodlnosti (abych nebyla úplně mimo snažím se učit slovíčka i doma:-)), lepší pocit při cestování (už si umím říci o vodu a chleba:-)). A za to vše vděčím naší sice přísné, ale nekonečně trpělivé a stále povzbuzující lektorce Hance :-)).

Ervin

Celý svůj aktivní život jsem používal němčinu a hledal jsem nyní, ve svém věku, možnost, jak o znalosti nepřijít, jak si je i osvěžit. To se mi podařilo zde. Musím pochválit Hanu, že dokonalým způsobem (s úsměvem, nenásilně) nás vede každou hodinou, umožňuje běžnou komunikaci o člověčích starostech a radostech. Vždy si odnášíme něco nového. Vytvořila se tu bezva parta, která to popsané podtrhuje. Stane se, že někdy se objeví účastníci dost rozdílného věku, znalostí, a líbí se mi, že to vždy probíhá ve stejném, lehkém tónu a spěje to pokaždé k úspěšné hodině. Nerozházela nás ani doba koronavirová, s využitím Google Meet se nám to daří i za pomoci moderní techniky (počítačů a mobilů). Není to zatím dokonalé, ale hodinu se s tím úspěšně pereme. Milé je i to, že výtěžek jde na nějakou dobrou věc a člověk má dobrý pocit.

Markéta

Deutschklub je pro mě osvěžení němčiny, kterou jsem z velké části zapomněla. Líbí se mi, že se učím mluvit to, co potřebuji na běžné domluvení se v cizině. Nemusím se před ostatními stydět – prostě mluvím, jak umím a nikdo, ani lektorka, to nehodnotí jako chybu. Když potřebuji, poradí mi, opraví mě. Díky zhruba dvěma letům chození na Deutschklub jsem si troufla jet na letní dovolenou sama se 3 dětmi do Rakouska. Deutschklub je pro mě i setkání se s moc prima lidmi – s rozmanitou skupinou lidí, kteří jsou děsně aktivní – sportují, kulturně žijí, mají zajímavé záliby a zaměstnání. To, že se vybrané peníze dávají na dobročinné účely je třešnička na dortu. Pro mě i viditelný příklad pro moje děti, jak je možné pomáhat druhým. Setkání Deutschklubu je pro mě inspirací a potěšením – a to je velká přidaná hodnota k němčině.

Jana

Jsem ráda, že jsem se připojila. Mluvení mi dělá potíže, najít vhodná slova ve správných tvarech. V klubu mohu procvičit dávné znalosti, hovorem s kolegy se osmělím. Krom toho, našla jsem milou společnost, vzácné lidi a ještě lektorčinou zásluhou se konání povýší na povzbudivou akci – dar na potřeby jiných.



HODNĚ JDR
VITONDA

Osobnost knihovny 2020

Hana Pavlišťová se díky své usilovné pili a entuziasmu stává novou držitelkou titulu Osobnost roku za uplynulý rok. Portrét do klenby stropu nakreslil Milovan Ahinsa Sutrisno.

Máchovou stopou 2021

Nový ročník literární soutěže je na spadnutí

Právě v těchto dnech finišuje příprava nového, již 13. ročníku literární soutěže Máchovou stopou. I když oficiální vyhlášení propozic proběhne až v dubnu, můžeme dnes malinko nahlédnout pod pokličku připravovaného. Tématem letošního roku bude „TRINÁCTKA“ a každý si pod ní bude moci představit to svoje. Soutěžit bude možné ve dvou žánrech – mikropovídce a nově vyzkoušíme také zpracování formou komiksu. Jisté v tuto chvíli už také je, že jedním z porotců bude komiksový výtvarník Marek Rubec, mj. autor ilustrací knihy Pavla Kosatíka Češi 1942 – Jak v Londýně vymysleli atentát na Heydricha.

Sledujte webové či facebookové stránky knihovny, abyste neprošvihli začátek soutěže! Případné dotazy směřujte na emailovou adresu machovoustopou@seznam.cz nebo na tel. číslo 606 769 569 (Mgr. Petr Bašus, administrátor soutěže).

Těšíme se na vás a vaše soutěžní příspěvky!

Petr Bašus



Co vyprávějí stříbrné lišky

PASPARTA je výborná PARTA lidí. Někteří mají poruchu autistického spektra (PAS), ale nepřekáží jim to v tom, aby byli kreativní a tvořili něco pro druhé. Naopak společně založili nakladatelství, které pomáhá rodinám s autistickými dětmi vyznat se v jejich potřebách.

V nabídce e-shopu naleznete knihy věnující se autismu z různých úhlů pohledu, pedagogické, psychologické, ale také publikace určené přímo dětem: diáře, úkolníčky, obrázkové karty apod.

A proč o tom všem píšeme právě v našich novinách? V loňském roce totiž uzrál v hlavě paní Věry Šimonové, která v nakladatelství pracuje, zajímavý nápad. Oslovila píšící seniory z různých koutů země, aby jí poslali svoje povídky, příběhy i poezii. Obrátila se také na známou lektorku tvůrčího psaní, paní Danielu Fischerovou, která napsala krátký úvod. Jakýsi jednoduchý návod k tvůrčímu psaní, na co se zaměřit, kde si dát pozor, ale hlavně proč se psát nebát.

No, a protože píšící senioři z litoměřického Spolku LiPen už jsou známi i za

hranicemi našeho okresu, paní Šimonová požádala o příspěvek do knihy i je. Pokud si koupíte a přečtete knihu Literární salón U stříbrných lišek, nejen že podpoříte výše zmíněné nakladatelství, ale také shledáte, že „naši“ senioři se svého úkolu zhostili skutečně se ctí. Příběhy dvanácti litoměřických autorů naplnily celou třetinu knihy a čtení (všech textů, nejen těch lipenských) je to opravdu zajímavé. Jednou z literátek je i 91 letá Anička Tůmová, nejstarší členka spolku.

Na psaní totiž není nikdy pozdě. Stačí mít chuť podělit se o své postřehy a vyprávění. Mezi autory tady najdete zahradnici, tiskaře, lékařku, učitelku angličtiny, korektorku, švadlenu, právníka, prodavačku, vychovatelku, účetní či aranžérku. Na vzdělání ani profesi nezáleží.

Máte-li chuť, prostě pište. Členové Klubu tvůrčího psaní se v knihovně scházejí každé úterý od 15 hodin. Přidáte se?

Za Spolek LiPen Kateřina Minková
klub.lipen@seznam.cz

Ohlédnutí za Máchovou stopou

Ačkoli se již připravuje ročník nový, vracíme se ještě vzpomínkami k roku minulému. A také jedním dluhem – pro vybrané autory je připraven kurz tvůrčího psaní s lektory Mgr. Radkem Fridrichem a PhDr. Adamem Krupičkou. Jeho původní podzimní termín zhatil koronavirus. Věříme, že v novém termínu, kterým je sobota 22. května 2021, již bude moci proběhnout. Pokud by se nemohl uskutečnit v prezenční formě, je s lektory domluven kurz v online prostředí. Necht' jsou tedy příjemnou tečkou za loňským 12. ročníkem milé zprávy, které během podzimu přicházely od účastníků.

pb

„...děkuji za zaslání výsledků a za organizaci této soutěže, která umožňuje nám všem rozvíjet menší či větší jazykový talent a pomáhá odkrývat krásu mateřštiny...“

Martin Hnízdl

„...moc děkuji za zprávu a za účastnický list, budu ho mít mezi ostatními na památku, vážím si toho. Přejí vaší soutěži hodně úspěchů a dalších ročníků, patří vám všem poděkování za to, že i tímto způsobem lákáte k četbě nové čtenáře a k psaní nové autory. Literatura je královnou kultury a já pevně věřím, že si svůj trůn navždy udrží. Koneckonců, paradoxně právě v této nelehké době je četba tím nejbezpečnějším a nejsnadnějším přístupem ke kultuře. Nedokážu si vlastně život bez knih představit – odkojen v mládí Vernem, Mayem, kteří mne provedli po svém dobrodružném, fiktivním světě plném fantazie. Všem vám v další činnosti držím palce!“

Bohumil Matějovský

„Nesmírně vám děkuji za diplom, tedy ocenění, i za celkovou možnost zúčastnit se soutěže jako takové. Jste všichni úplně jedničky. Ještě jednou mnohokrát děkuji. Byl jsem nesmírně poctěn.“

David Pavelka

„...včera mě čekal na poště balíček od Vás :) Děkuji za diplom a ceny, udělaly mi radost. Budu se těšit, že se snad na jaře uvidíme v dílnách tvůrčího psaní.“

Helena Trčková

„...bohužel Korona nám udala úplně odlišný kurs než je kurz tvůrčího psaní. Hodila nám vidle do tolika aspektů našich životů, že o nějakém předávání či přebírání cen si můžete zatím jen nechat zdát. Snad se z toho snu do Vánoc probudíme a příští rok se ve zdraví sejdeme u vás v Litoměřicích. Rád bych k vám vzal děti na prodloužený víkend, abychom poznali krásy vašeho města. Zatím jsem u vás nikdy nebyl, to je ostuda! Kamarád mi dal moc pěkné reference, tak se moc těším.“

Petr Polach

Neviditelný

*Zmizet všem z očí.
To je sen každého.
Nikdo se na tebe neotočí.
Vítej ve světě neviditelného.*

*Chvilí si to užívám.
Ale co když se nemůžu vrátit.
Na svět se usmívám.
Nikdo mi to nemůže oplatit.*

*Zamávám hezké holce.
Nevšímne si mě.
Metám před ní kotrmelce.
Obejde mě.*

*Raději být zase vidět.
Než zmizet ze světa nadobro.
Jak jsem mohl vědět,
že nepřináší to jen dobro.*

Šimon Minka, Ψ sádlo



Jídlo místo zbraní a nový domov

Za svůj krátký pobyt na trhu práce jsem stihla vyzpozorovat, že nejlepší zaměstnání je to, do kterého člověk nutně chodit nemusí. Zní to možná trochu paradoxně, ale je to vlastně naprosto logické. Úklid pokojíčku mě bavil taky jen do doby, než jsem ho dostala příkazem.

Dobrovolnictvím se člověk bohužel dlouhodobě živit nemůže a je to škoda, ale přeci jen stojí za to do toho jít a vyzkoušet si ho na vlastní kůži. V mém životě vždycky hrálo důležitou roli a jsem si jistá, že už navždycky bude.

Nástup na gymnázium pro mě byl čistý list papíru. Nikoho a nic jsem neznala, byla jsem dost bezradná a byla jsem v tom sama. Litoměřická knihovna pro mě tehdy bylo místo, kde jsem si našla svoji komunitu. Začala jsem chodit na akce, do klubu tvůrčího psaní, a když jsem se seznámila se všemi těmi úžasnými lidmi, kterými knihovna jen kypěla, získala jsem konečně pocit, že někam patřím. Kromě kontaktu s lidmi mi knihovna poskytla spoustu příležitostí na svoji realizaci a prostor pro kreativní činnost. Když toho pro vás dělá knihovna tolik, začnete se ptát, co můžete vy udělat pro svoji knihovnu. Začalo to řazením vrácených knih zpátky do polic, aby knihovníkům zbylo víc času na pokec, pokračovalo to dokumentací a organizací různých akcí, podílem na redakci novin a skončilo to u vedení Psiho sádla, které mi teď opravdu moc chybí. Dala jsem do dobrovolničení velký kus svého volného času, ale ani na vteřinu jsem neměla pocit jako bych byla v práci.

Od září minulého roku bydlím v Brně. Studuji první semestr na Masarykově univerzitě, je pandemie a já opět nikoho neznám, jsem dost bezradná, ale naštěstí už v tom nejsem sama. Takhle se teď cítí všichni mí spolužáci. Na dlouhou dobu se můj svět scvrkl na schéma škola – práce – domácnost. Když se začalo uvolňovat, už jsem vlastně ani neměla motivaci z toho schématu vyskakovat, tak jako tak jsem to ani nestihla.



foto: Polina Davidenko

Okolo Vánoc jsem se díky Facebooku dozvěděla, že v Brně sídlí buňka mezinárodní organizace Food not Bombs. Byla to pro mě heuréka, hodně jsem toho o nich četla a vždycky jsem toužila se nějak zapojit. Stačilo napsat zprávu a druhý lednový den, v 9:30 jsem stála před kinem Sibiř a mrzla tam, dokud někdo neotevřel bránu. Za mříží na zdi visel plakát s podzemním programem promítání a přednášek a v rohu logo komunitního kina Sibiř. Tak se přede mnou začala otevírat mapa míst, která mi začala být i přes svou dočasnou pandemickou nepřístupnost blízká a probouzela můj zájem.

Food not Bombs je nezávislé sdružení dobrovolníků, kteří vaří a rozdávají vegetariánské a veganské jídlo lidem v nouzi a bez domova. Kromě toho se angažují ve spoustě solidárních akcí a snaží se kvantifikovat hlasy těch, které není tolik slyšet. Tady v Brně funguje FnB úžasným způsobem. Každou sobotu se vaří na dvou místech ve skupinkách kolem sedmi lidí. Občas se tam sejdem jako stálá parta, někdy zase převažují jednorázoví nebo čerství dobrovolníci. Občas se přidají cizinci, kteří cestují po celém světě a právě FnB je jejich obvyklá zastávka po cestě; způsob jak pomoci druhým a zároveň dostat něco teplého do žaludku.

Co se bude vařit, vždy záleží na tom, co je zrovna k dispozici. Jídlo dostáváme od Food Angels, potravinových bank, dárců, farmářů nebo dostáváme přebytky z různých obchodů. Nejčastěji jde o nějaké zeleninové kari nebo guláš. Každý týden je jídlo jedinečné, u obrovského hrnce se většinou na postu mistra vařečky střídáme. Obvykle zvládneme z obou dvou míst navařit kolem dvou set porcí. Dobrovolníci také běžně po vaření jídlo rozdávali, ale to teď z hygienických důvodů během pandemie neplatí. Je to škoda. Rozhodně se těším, až budu moct být součástí i těchto aktivit.

Jak jsem řekla, FnB vaří v Brně na dvou místech. Je to již zmíněná Sibiř a kancelář nezávislého sociálně ekologického hnutí – NESEHNUTÍ. Já zatím zůstávám věrná Sibiři. Máme tam svoji stálou partičku, se kterou se při krájení mrkve nenudím a po dokončení příprav, když už si hrnec spokojeně bublá, hrajeme Výbušná koťátka. Tamní prostředí je velmi provizorní. Je to totiž komunitní projekt, který se hodně obtížně financuje. Rekonstrukci navíc omráčila koronakrise. Je to sice bývalé kino, ale sál se dá využít i při hraní divadla, při besedách a v neposlední řadě jako tělocvična nebo koncertní síň. Když na chodbě mímám všechny ty fotografie z proběhlých akcí, je mi hrozně lito, že přicházím až teď, v těchto nevlídných dobách.

Prostory Sibiře v tomto počasí rozhodně dostávají svému jménu. Jeden čas byl výlet se smetím ke kompostu jednou z variant, jak se při práci zahřát; na dvorku byla tehdy pocitová teplota výrazně vyšší, než uvnitř! Ale nás hřeje kromě několika vrstev oblečení i pocit, že děláme věc, která má smysl a pomáhá lidem, kteří ji potřebují.

Food not Bombs nespí ani ve veřejném životě. Neustále sledujeme dění kolem nás a neváháme se ozvat, když je něco špatně. Od začátku nového roku proběhla například protestní akce proti zatčení dobrovolníků FnB v Minsku i s několika jejich strážníky, které bylo naprosto nelegitimní. Přidali jsme se také k iniciativě „Otevřete hotely“, která bojuje za záchranu lidí bez domova před umrznutím v třesnutých mrazích posledních dní a své prosby jsme předali po happeningu na magistrát města Brna.

V dobrovolničení pro Food not Bombs jsem našla nejen užitečné strávení svého volného času a útěk z izolace od okolního světa, kterým si dnes většina z nás prochází. Našla jsem přátele a nové zázemí, podobně smýšlející komunitu a hlavně něco, na čem mi může zase záležet a co dává smysl. Naší zbraní je solidarita!

Nikola Grzybowska

Litoměřicko: otevřená učebnice

Středisko ekologické výchovy SEVER Litoměřice rozšířilo paletu svých aktivit a vydalo v prosinci minulého roku knihu o Litoměřicku. Podle názvu se sice jedná o učebnici, ale knihu si užijí kromě aktivních učitelů také rodiny s dětmi, nebo všichni milovníci výletů. Nehleďte v ní tedy žádné suché informace, jako v klasické učebnici, ale 33 kapitol s detailně popsány výlety a mnoho vyzkoušených badatelských aktivit. Výlety jsou rozděleny do třech tematických celků (příroda, věda a technika, společnost), trvají půl dne a součástí popisu výletu jsou také informace o dopravní dostupnosti a orientační mapka dané lokality. Číslo 3 se opakuje také v koncepci výletů, protože samotný výlet by nestačil a proto je vždy rozdělen do třech částí – přípravná část, část samotného výletu a část, kterou po návratu prohloubíme své znalosti. Šikovný učitel jistě využije možnost zařadit do výletů různé školní předměty, jako například matematiku, dějepis, fyziku, nebo samozřejmě přírodopis a zeměpis.

Prvotním impulsem k takovému projektu byla snaha ukázat, že okolí Litoměřic je velmi pestré a nabízí nepřeberné množství zajímavosti k prozkoumání. Jakýmsi mottem projektu se stalo heslo - Jedno malé Litoměřicko může obsahovat celý svět. Učebnice vznikala od dubna 2019 do listopadu roku 2020 a pod vedením Jana Kotěry se na tvorbě podílelo několik autorů z řad učitelů a lektorů. Každý tak přispěl svým úhlem pohledu, či zkušenostmi a výsledek tedy určitě stojí za pozornost.

Knihu lze objednat přímo ve Středisku SEVER Litoměřice (e-mail: jan.kotera@sever.lt, milos.fejfarek@sever.lt). Na webu www.sever.lt také najdete místa, kde bude v průběhu roku 2021 možné knihu zakoupit.

Bc. Miloš Fejřárek



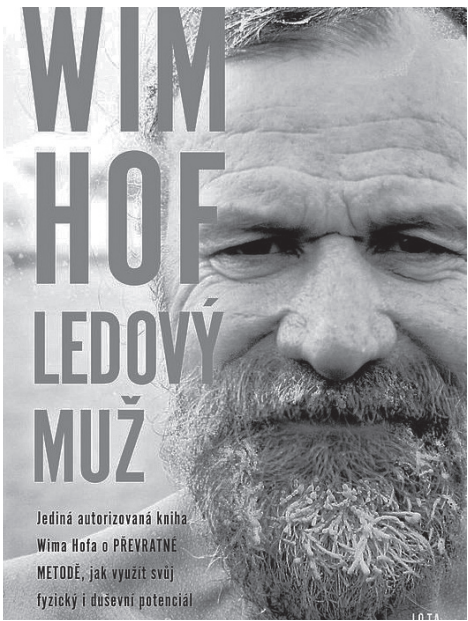
foto: archiv SEVER Litoměřice

Novinky covidové

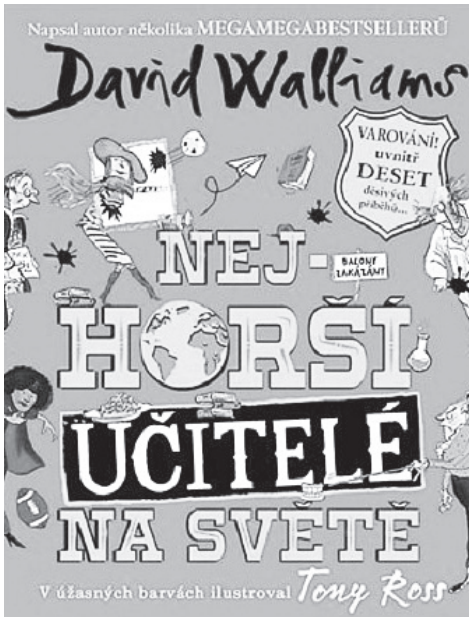
Virus covidu ochromil téměř celý svět. Tato miniaturní částka ho zastavila a ukázala nám, že věci, které jsme brali jako úplnou samozřejmost, samozřejmostí být nemusí. Najednou v zájmu zdraví ostatních i toho vlastního nemůžeme normálně chodit do práce, naše děti nemohou do školy, nemůžeme do restaurací, nemůžeme sportovat, nemůžeme do kin, divadel, do knihoven, na koncerty, besedy.



Knihovny mají ale velkou výhodu např. oproti kinům, že mohou svou výpůjční činnost nějakým způsobem zajistit, tak jak to činí i naše knihovna. Většina z vás ví, že si knihy může objednat a v knihovně si je vyzvednout. A stále a pořád navzdory covidu-19 pro vás objednáváme, nakupujeme a nabízíme knižní novinky, které vás v této nelehké době rozptýlí a přivedou na jiné myšlenky. V našem online katalogu můžete vybírat podle autora, názvu či tématu, které vás zajímá. I když je v této době i nabídka

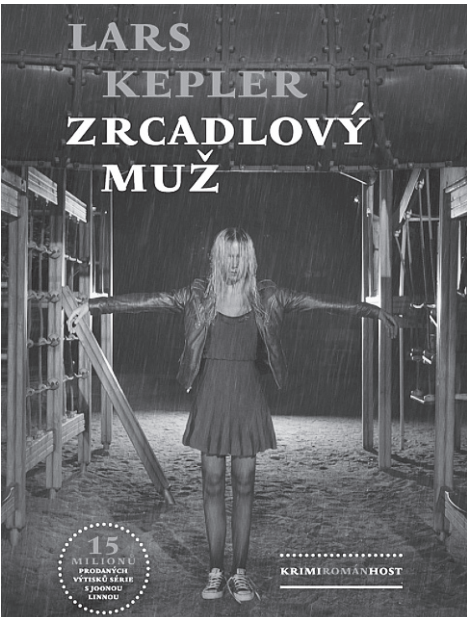


nakladatelů poněkud omezena, data vydání očekávaných knih se posouvají, přesto jsme pro vás nachystali několik titulů, o kterých si troufám tvrdit, že půjdou z ruky do ruky. Za všechny například severská autorská dvojice publikující své bestsellery pod pseudonymem Lars Kepler. V manželství to spisovatelům zřejmě klapne a souhra se odráží i v jejich literární činnosti, protože napsali další strhující thriller s překvapujícím závěrem Zrcadlový muž. Především pro naše čtenářky jsme koupili oblíbenou autorku Jojo Moyesovou, která přichází s titulem Jako hvězdy v temné noci. Za české autory zmíním Jakubu Katalpu a její novou knihu Zuzanin

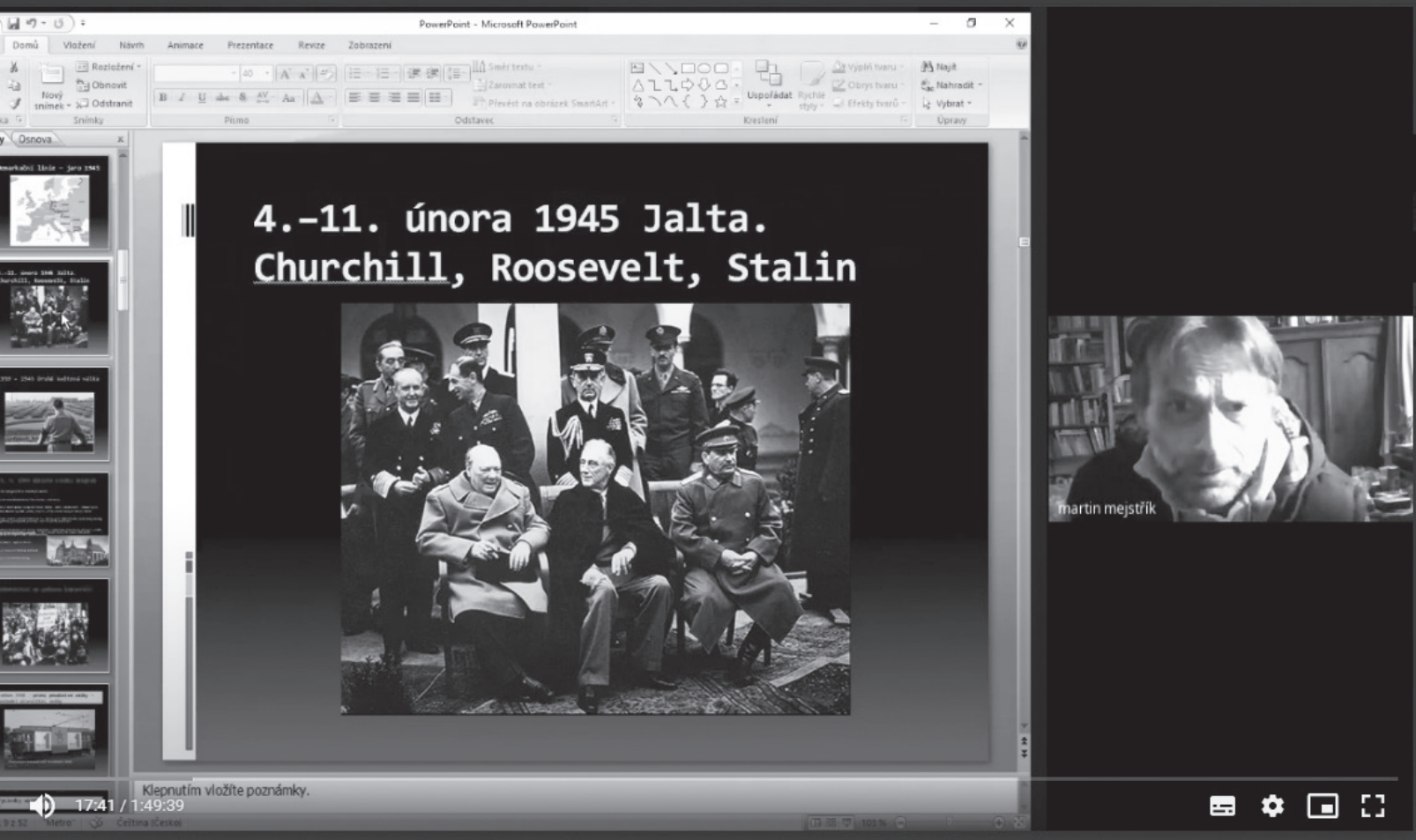


dech a Karin Lednickou, která přichází s očekávaným pokračováním svojí historické románové kroniky Šikmý kostel. Dále na vás čekají novinky například od Daniela Silvy, Bernarda Miniera, Jana Bauera, Ann Granger a dalších. Nezapomínáme samozřejmě ani na naučné knihy. V poslední době například upoutal veřejnost titul Vima Hofa, Ledový muž, který si v naší knihovně můžete už také zapůjčit. Na naše dětské čtenáře čeká kniha od oblíbeného autora Davida Walliamse Nejhorší učitel na světě, kniha slavného spisovatele Dana Browna Divoká symfonie anebo knížka Terezy Víznerové s tematikou ekologie Jak Eda ke kompostu přišel. Průběžně nakupujeme i stále oblíbenější audioknihy. Novinek je samozřejmě mnohem více a doufám, že si každý najde svůj „šálek kávy.“ Stále můžete posílat své podněty, návrhy na e-mail akvizice@knihovnalitomerice.cz

Eva Štíbrová



Moderní dějiny je důležité připomínat i vysvětlovat



Podle zprávy České školní inspekce z r. 2016 se na většině středních škol výuce tzv. moderních dějin věnují. Učitelé často své výklady doplňují exkurzemi či besedami s historiky, pamětníky, signatáři Charty 77, bývalými politickými vězni ap. K dispozici mají také různé programy iniciativ, které se českým či světovým dějinám věnují jako jsou např. Post Bellum, Skautské století, Jeden svět na školách a jiné. I v Knihovně Karla Hynka máchy si uvědomujeme, že pochopení poměrně nedávných událostí má velký vliv na utváření obrazu současného světa, na uvědomování si nebezpečí totalitních režimů i na obranu svobody, a právě proto jsme ve spolupráci s Gymnáziem J. Jungmanna odstartovali sérii besed s Martinem Mejstříkem, jedním z lídrů Sametové revoluce. První beseda na téma Vítězný únor 1948 – fakta a fikce se zúčastnily více než tři desítky studentů a dalších zájemců. Martin Mejstřík den po dni rozebral toto období, ukázal, co mu předcházelo, vysvětlil proč byl Únor jedním z nejtragičtějších okamžiků novodobé historie. Odpovídal i na dodatečné otázky, které se stočily i k pozdějším mezníkům – k roku 1968, 1989 nebo třeba k antikomunistické skupině bratří Mašinů, o které se bude debatovat i příště. Termín dalších setkání najdete v našem programu.

km

Co čte a co poslouchá Aleš Pařízek učitel LDO ZUŠ Litoměřice a pravidelný interpret na Nocích Literatury

Před řadou let jsem byl osloven jako interpret – čtenář na Noci literatury a jsem hrdý, že jsem od té doby nevynechal jediný ročník. Podílet se na této krásné akci je pro mě ctí a každoroční výzvou. Smekám před pořadateli, kteří mě každý rok nahánějí a připomínají, abych si už konečně vybral svůj úryvek. Jsem rád, že to se mnou stále nevzdali, i když od doby, kdy jsem se stal rodičem, se mé i dříve komplikované a omezené časové možnosti ještě více zkomplikovaly a omezily.

V Litoměřicích jsem se narodil a žiju tady celý život. Moje rodina tu má kořeny již od dob první republiky. Neměnil bych. Čas od času sice mívám šílené nápady, že bych se mohl odstěhovat jinam, ale život to vždy zařídí tak, že mi občas i dost drsným způsobem připomene, že moje místo je právě tady.

Do litoměřické knihovny jsem poprvé zavítal počátkem školní docházky. Pamatuji se, že jsem si tehdy v záchvatu nadšení vypůjčil Jánošíka. Ten pocit, že jsem si právě na svůj vlastní čerstvě vyplněný čtenářský průkaz vypůjčil doopravdy tlustou knihu si vybavuji dodnes. Jánošíka jsem nicméně tenkrát nedočel a ani dnes by asi nepatřil k mým čtenářským preferencím.

V mém životě bylo období, kdy jsem doslova hltal jakoukoliv knihu, která byla v dosahu. Maminka bývala učitelka češtiny a stejně tak můj tatínek je dodnes nadšeným čtenářem, takže jsme doma nikdy nedostatkem knižních titulů

netrpěli. Knihy byly pravidelnými dárky pod stromečkem i k narozeninám nebo svátkům. Četl jsem stále a všude. V období, kdy jsem končil základní školu mě bývalo možné občas potkat s knihou v ruce i cestou domů nebo na nějaký kroužek. Neviděl jsem. Nevnímal jsem. Moje mysl dlela kdesi daleko v příběhu, do kterého jsem byl právě zcela ponořen. Během studií na střední škole jsem dokonce dospěl tak daleko, že jsem se doslova usídlil v internátní knihovně. V té době jsem četl Sienkiewiczovo Quo vadis, Tomanovo Po nás potopa, Galsworthyho Ságu rodu Forsytů nebo Hermanovy Kondelíky. Zároveň jsem si však pravidelně kupoval pokleslé hororové příběhy o speciálním agentovi Johnu

Sinclairovi, které vycházely v sešitech a byly k dostání ve většině trafik.

Postupem času se můj čtenářský vkus výrazně vymezil. Dnes preferuji žánry sci-fi a fantasy. Snad, že mi při všech dospěláckých a rodičovských starostech umožňují alespoň na chvíli opustit realitu a snít s otevřenými očima nebo v duchu unikat do světů neomezených možností. Okouzila mě nádherná trilogie Jeho temné esence či série příběhů Jima Butchera. Přes svou práci jsem objevil oblast současné četby pro mládež. Snažím se být v obraze o tom, co moji žáci na základní umělecké škole čtou a co je zajímavé, a tak přirozeně často otevírám knihy, o kterých mi s nadšením vyprávějí. Já jim na oplátku poskytuji zase svoje tipy. Troufám si říci, že se velmi

slušně orientuji ve světě Harryho Pottera a pokud mají zájem, rád s nimi diskutuji o jejich teoriích nebo poskytuji vysvětlení k něčemu, co jim třeba v knihách uniklo.

Knihám se nevyhnul ani můj šestiletý syn. Původní zpěv ukolébavek u nás velmi záhy vystřídalo vyprávění pohádek, na které pak automaticky navázala četba. Výuka na základní umělecké škole probíhá odpoledne. Domů se tedy vracím navečer, a tak je ta půlhodina před usnutím pro nás oba velmi důležitým společným rituálem. Zpočátku jsme četli klasické pohádky, pak jsme přešli na příběhy ze života dětí a dobrodružné příběhy. Nedávno jsme dočetli Robinsona Crusoe. A když jednoho dne syn přišel ze školky s klacikem, o kterém tvrdil, že to je kouzelná hůlka a on sám je Harry Potter, bylo na delší dobu o četbě rozhodnuto. Nicméně přes Vězně z Azkabanu se zatím pokračovat nechystám.

Kromě fantasy a sci-fi mám rád detektivky. Nejen ty klasické. I když souhlasím, že překonat Agathu Christie je velmi těžké, ocením, když se k detektivce přidá i dobrý příběh zasazený do zajímavého prostředí. V tomto směru mě nadchla série historických detektivek od Lindsey Davis o soukromém informátorovi Marcu Didiovi Falconovi žijícím v Římě za vlády císaře Vespasiána nebo knihy Dana Browna, především proto, že do nich úžasně zapojuje odkazy na výtvarné umění, kterým zkrátka nedokážu odolat, a jeho knihy tak často čtu s Pijoanem u ruky.



Kde roste modrá tráva

Čtenáři našich novin znají Lenku Thimovou jako autorku básní a písňových textů, nyní se mohou seznámit i s její tvorbou prozaickou. Netradiční je i to, že s novelou Legenda o modré trávě knihovna představuje svým příznivcům své první audionahrávky. Příběh o tom, jak vznikl bluegrass namluvila Kateřina Minková, najdete ho na Spotify.

hh

Příměstský tábor pro děti od 7 do 12 let 19. – 23. 7. 2021

cena 2 500 Kč zahrnuje: svačiny, obědy a výtvarný materiál

Program

- kmenová vlajka – děti si společně navrhnou táborovou vlajku, inspirací budou existující vlajky států nebo spojovací prvky různých kultur, subkultur, tlup
- táborový deníček – využijeme zbytkový papír, vyřazené knihy, časopisy
- tajné písmo – seznámení se s druhým písmem ve světě, různé grafické techniky
- kmenový kroj – využijeme starý nepotřebný oděv a doplňky, které různé přeshijeme
- kmenové šperky z korálků a všeho možného, co najdeme v ateliéru
- šamanské dešťové hole – funkční a bohatě zdobené malbou nebo aplikacemi
- budeme si i číst, hrát deskovky a národní hry z různých koutů světa
- budeme běhat venku, v parku, u vody



Textilní tvorba a oděvní design v knihovně

Od května do srpna 2021 v knihovně vystavují mladí módní návrháři z Ateliéru Oděvní a textilní design univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Helena Hošková, absolventka a bývalá asistentka tohoto ateliéru. Oděvní design a textilní tvorba se možná zdají být dvěma samostatnými obory, ale vzájemně se prolínají a doplňují, dalo by se říct, že jsou na sobě závislé.

Studenti ateliéru v čele s Janem Löblem a Hankou Coufalovou tvoří dynamický a moderní tým, který reflektuje současnou módní designovou tvorbu v českém i světovém kontextu. Móda není jen o oblékání a trendech, ale odráží aktuální společenské dění a zpracovává osobní/intimní i sociální/veřejná témata. Studenti prezentují svá díla na významných mezinárodních přehlídkách a výstavách současného designu. Helena Hošková tentokrát nabídne textilní instalaci, kterou přizpůsobí danému výstavnímu prostoru, a několik malých textilních objektů. Tato práce zpracovává téma tzv. rychlé módy, což je velmi problematický business model masové produkce oděvů, který má vážné ekologické i společenské dopady na celou planetu.

hh



Visačky / Tags, foto: archiv autorky



Visačky / Tags, detail, foto: archiv autorky

Visačky / Tags

13 kreseb v životní velikosti převedených do výšivky

Kresby vycházejí z reálných tvarů oděvů, které visí na věšáku, odložené ve zkušební kabině nadnárodního řetězce, a dolů volně splývají. Během procesu práce jim byla odebrána barevnost (atraktivita) a oděvy se opět staly dvourozměrnými, tak jako jsou vždy na začátku svého vývoje. K jednotlivým kusům těchto vyšitých dvourozměrných oděvů jsou připevněny prázdné visačky. Tyto visačky neobsahují žádné informace, stejně jako u reálných oděvů v globálních fast fashion obchodech se jen těžko, nebo spíše vůbec, dozvídáme, kde a za jakých podmínek bylo zboží vyrobeno. Ve své práci se zabývám problematikou rychlé módy dlouhodobě a tato textilní instalace je jedním z uměleckých výstupů k mému doktorandskému tématu a byla vytvořena pro mezinárodní výstavu Textile Art of Today a objela čtyři země Evropy.

Helena Hošková, absolventka Fakulty umění a designu v Ústí nad Labem a University of Sussex, West Dean College ve Velké Británii, obor tapiserie a textilní umění.

AOTD FUD

Ateliér oděvní a textilní design je prostorem, ve kterém se propojují myšlenky, představy a sny. Spojuje nás touha najít styl, který by charakterizoval danou chvíli, daný okamžik. Móda by měla být nekročená, měla by být svobodná a svá. Móda je naším jazykem a skrze ní s vámi komunikujeme, skrze ní promlouváme. V nekonečnu světa chceme představit náš moment zastavení, náš moment přítomnosti. Móda je naším Feratem a je na čase sešlápnout plyn.

Jan C. Löbl, vedoucí Ateliéru Oděvní a textilní design, Fakulta umění a designu, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.



Aliaksandra Yakubouskaya, foto: archiv AOTD UJEP



Alina Borodulina, foto: archiv AOTD UJEP



OnLine **GA**lerie
knihovny Karla Hynka Máchy



Výstavy 2021 : Ryvola / Doležal



OLGA – virtuální galerie

Víte, že si v knihovně nemusíte jen půjčovat knížky, ale že si sem můžete přijít také prohlédnout obrazy a umělecké objekty? A že si je můžete prohlížet dokonce i když se do galerií chodit nesmí?

Virtuální galerie OLGA (OnLineGalerie) vám totiž nabízí pohled do všech výstavních prostorů v knihovně, můžete prozkoumat detaily jednotlivých děl a díky doprovodným videím nahlédnete i do tvůrčích procesů participujících umělců.

Zúčastníte se tu komentovaných prohlídek nebo získáte představu, jak probíhá samotná instalace. Některá díla mohou být na prodej, takže tu najdete i jejich ceny. Pokud jste se nemohli zúčastnit osobně vernisáže, prohlédnete si alespoň fotky. Také se můžete podívat, jak vypadaly plakáty a další doprovodné materiály.

OLGA sice vznikala v průběhu nouzového stavu, ale bude tu pro vás i nadále, takže se k uměleckým prožitkům můžete kdykoli a opakovaně vracet. Do galerie se dostanete pomocí odkazu Výstavy v hlavním menu webových stránek knihovny, tam si vyberete, kterou expozici chcete navštívit, a pak už se jen kliknutím na ikonu s názvem prostoru můžete nerušeně toulat mezi obrazy. Těšíme se na vaši návštěvu.

km

Věděli jste, že...

>>>

pro lezení na provazovém žebříku musíte uplatnit mnohem více zručnosti než na klasickém dřevěném? Ten provazový se sice krásně houpe, ale před nohama rád uhýbá, proto po něm musíte lézt obkročmo. U nás v knihovně to ale nezkoušejte. 😊

Ateliér za kníhami

Každý rok knihovna připravuje pro své malé čtenáře spoustu výtvarných dílen pod vedením zkušených profesionálů. Teď jsou však dveře našeho ateliéru zavřené, rozhodli jsme se proto tuto ztrátu aspoň částečně nahradit. Každý měsíc pro vás výtvarnice Helena Hošková a editor Aleš Podivínský připravují nový videonávod z Ateliéru za kníhami. Zkusíte si s námi něco vyrobit?

Na YouTube hledejte heslo: Knihovna KHM v Litoměřicích, Ateliér za kníhami

km





Žebřík v knihovně, autoři: Helena Hošková, Aleš Podivínský, Kateřina Minková, Milovan Sutrisno, Jiří Čúchal

